

آب گوارا

پوشش درباروی
معرفت غیبت، غیبت، بکسر نعمت
انظار فرج و دعا و حق امام عصر علیه السلام

دکتر سید محمد دینی مائمه

سرشناسه: بنی هاشمی، سید محمد، ۱۳۳۹
عنوان و نام پدیدآور: آب گوارا: پژوهشی درباره معرفت، غیبت، غربت، شکر
نعمت، انتظار فرج و دعا در حق امام عصر (عج) / سید محمد بنی هاشمی.
مشخصات نشر: تهران: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۲۷۶ ص.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۹-۳۰۹-۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.
یادداشت: کتابنامه: همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع: محمد بن حسن (عج)، امام دوازدهم، ۲۵۵ ق. مهدویت، انتظار،
امامت.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۰ / ۲ / ۹ / ۳ / ۲۲۴
رده‌بندی دیوبی: ۴۶۲ / ۳۹۷
شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۶۷۳۱۲

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۵۳۹-۳۰۹-۸ ISBN 978-964-539-309-8

آب گوارا

مؤلف: سید محمد بنی هاشمی
ناشر: مرکز فرهنگی انتشاراتی منیر
نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۱
تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه
حروفچینی: شبیر / ۷۷۵۲۱۸۳۶
چاپ: زنبق

دفتر مرکزی: خیابان مجاهدین، چهارراه آبسردار، ساختمان پزشکان، واحد ۹ - تلفن و فاکس: ۷۷۵۲۱۸۳۶ (۶ خط)
فروشگاه: تهران، خیابان ایران، خیابان مهدوی‌پور، پلاک ۶۴ - تلفن: ۷۷۵۲۱۸۳۶ (۴ خط) (۰۹۳۵)

وب سایت: <http://www.monir.com>
پست الکترونیک: info@monir.com

دیگر مراکز پخش: تبریز (صحیفه) ۵۵۵۱۸۴۸-۰۴۱۱ • اهواز (رشد) ۲۲۱۷۰۰۱-۰۶۱۱ • مشهد ۲۲۵۷۲۵۷-۰۵۱۱
شیراز (شاهچراغ) ۲۲۲۱۹۱۶-۰۷۱۱ • اصفهان (مهر قائم) ۲۲۲۱۹۹۵-۰۲۱۱ • دزفول (میراج) ۲۲۶۱۸۲۱-۰۶۴۱

فهرست مطالب

۵	تقدیم
۱۵	پیش‌گفتار

بخش اول: معرفت امام عصر علیه السلام

۲۱	فصل اول: اهمیت و جایگاه معرفت امام علیه السلام
۲۱	بندگی، هدف از خلقت
۲۲	عبادت بر پایه‌ی معرفت
۲۳	رابطه‌ی عمل و معرفت
۲۳	معرفت، هدف از خلقت
۲۵	شأن سفارت و معبریت از جانب خداوند
۲۹	لزوم معرفت رسول صلی الله علیه و آله
۳۱	معرفت اهل بیت علیهم السلام ، اساس هر منزلت الهی
۳۳	وجوب معرفت امام علیه السلام
۳۵	پنج وظیفه‌ی امت در قبال امام علیه السلام

۳۷	 عقلی بودن لزوم تبعیت از امام علیه السلام
۳۹	 امام علیه السلام باب خدا
۴۰	 امام شناسی، تنها پایه‌ی خداشناسی
۴۲	 ولایت، شرط ضروری توحید
۴۴	 دلالت ولی خدا در همه‌ی اعمال
۴۶	 معرفت امام علیه السلام ابتدا و انتهای هر عبادتی
۴۷	 عصاره‌ی دین: معرفت امام عصر علیه السلام
۵۰	 حکمت جناب لقمان
۵۱	 امتحان سخت دینداری در زمان غیبت
۵۳	 چه باید کرد؟
۵۷	 فصل دوم: شناخت اوصاف امام علیه السلام
۵۷	 حد واجب معرفت امام علیه السلام
۵۸	 معرفت به اسم و صفت
۶۰	 معرفت امام علیه السلام به اسم و اوصاف
۶۱	 ۱ - طیب
۶۲	 طیب جسم
۶۶	 طیب روح
۶۷	 ۲ - علم مصبوب
۶۸	 دستگیری علمی امام عصر علیه السلام
۷۰	 ۳ - فریادرس بیچارگان
۷۵	 ۴ - کشف حصین
۷۸	 تنها راه محفوظ ماندن از خطرات شیطان
۷۹	 ۵ - شاهد خدا بر خلق
۸۱	 عرضه‌ی اعمال بندگان بر پیامبر صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام

۸۵	فصل سوم: غیبت امام عصر علیه السلام
۸۵	غیبت حجت‌های پیشین
۹۰	معنای غیبت امام عصر علیه السلام
۹۰	پیش‌گویی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در مورد غیبت امام دوازدهم علیه السلام
۹۳	پیش‌گویی سال شروع غیبت امام عصر علیه السلام از ۴۰ سال قبل از آن
۹۴	تفاوت دو غیبت از جهت مدت زمان آن‌ها
۹۵	تفاوت دو غیبت از جهت نحوه‌ی ارتباط با امام غایب علیه السلام
۹۷	بسته بودن باب نیابت خاصه (تکالیف جدید) در غیبت کبری
۱۰۰	تشبیه امام غایب علیه السلام به خورشید پس ابر
۱۰۲	تفاوت مؤمنان در بهرهمندی از نور ولایت امام غایب علیه السلام
۱۰۴	رابطه‌ی دیدار امام غایب علیه السلام با معرفت ایشان
۱۰۵	اولویت انجام وظیفه بر اهتمام نسبت به دین امام غایب علیه السلام
۱۰۷	دو گرایش افراطی و تفریطی در مورد شوق دیدار امام غایب علیه السلام
۱۱۱	استحباب دعا برای دیدار امام عصر علیه السلام در زمان غیبت
۱۱۳	عمل به دستوراتی برای تشرف خدمت امام عصر علیه السلام
۱۱۵	خبر دادن از تشرف خدمت امام عصر علیه السلام
۱۱۸	قرائن صدق مدعی تشرف
۱۲۳	علت غیبت امام عصر علیه السلام
۱۲۵	روشن نشدن حکمت غیبت پیش از ظهور
۱۲۸	ادله‌ی نقلی علت غیبت
۱۳۰	اولین علت غیبت امام علیه السلام : جلوگیری از کشته شدن
۱۳۲	دومین علت غیبت امام علیه السلام : امتحان مردم
۱۳۳	سومین علت غیبت امام علیه السلام : بر عهده نداشتن بیعت
۱۳۵	چهارمین علت غیبت امام علیه السلام : اجرای سنت غیبت پیامبران
۱۳۷	پنجمین علت غیبت امام علیه السلام : گناهان مردم

۱۳۹	پیش شرط نداشتن ظهور
۱۴۳	الهی بودن امر ظهور
۱۴۸	ضرورت انجام وظیفه در زمان غیبت
۱۵۳	فصل چهارم: غربت امام عصر علیه السلام
۱۵۳	معنای اول غریب
۱۵۵	قدر ناشناخته بودن امام عصر علیه السلام
۱۵۸	عدم معرفت به وصف
۱۶۰	معنای دوم غریب
۱۶۲	چگونگی یاد کردن از امام عصر علیه السلام
۱۶۴	معنای سوم غریب
۱۶۷	چاه بدون استفاده و قصر خالی از سکنه
۱۶۹	معنای چهارم غریب
۱۷۱	سکونت امام عصر علیه السلام در نقاط دور دست
۱۷۲	معنای پنجم غریب
۱۷۲	اندک بودن یاران امام عصر علیه السلام
۱۷۵	مؤمنان ثابت قدم

بخش دوم: وظایف ما در برابر امام عصر علیه السلام

۱۸۱	فصل اول: لوازم معرفت امام عصر علیه السلام
۱۸۱	۱ - تسلیم در برابر امام علیه السلام
۱۸۳	شرک و کفر، نتیجه‌ی عدم تسلیم
۱۸۴	مقدم کردن خواست ائمه علیهم السلام بر خواست خود
۱۸۶	۲ - محبت به امام علیه السلام

۱۸۹	گریه برای امام علیه السلام بر اثر شدت محبت
۱۹۲	دوستی با دوستان امام علیه السلام و دشمنی با دشمنان ایشان
۱۹۳	۳- ذکر امام علیه السلام
۱۹۵	شرکت در مجالس ذکر اهل بیت علیهم السلام
۱۹۹	فصل دوم: شکر نعمت امام عصر علیه السلام
۱۹۹	شکر، لازمه‌ی زندگی
۲۰۰	مراتب شکر
۲۰۱	لزوم شکر واسطه‌ی نعمت
۲۰۳	نعمت مورد سوال خداوند
۲۰۵	امام غائب، نعمت باطنی
۲۰۶	فایده‌ی تکوینی بودن امام علیه السلام بر روی زمین
۲۰۹	وساطت امام علیه السلام در انعام خدا به خلق
۲۱۱	ادای شکر نعمت‌های الهی، فقط با معرفت امام علیه السلام
۲۱۳	تفسیر حکمت لقمان به معرفت امام علیه السلام
۲۱۴	شکر قلبی نعمت امام عصر علیه السلام
۲۱۴	معرفت نعمت و محبت منعم
۲۱۷	شکر زبانی نعمت امام عصر علیه السلام
۲۱۷	شناگویی از منعم
۲۱۹	اظهار زبانی نعمت
۲۲۱	دعا
۲۲۲	شکر عملی نعمت امام عصر علیه السلام
۲۲۴	عجز از شکر عملی
۲۲۵	فصل سوم: انتظار فرج امام عصر علیه السلام
۲۲۵	وجوب انتظار

۲۲۷	عوامل ایجاد کننده‌ی انتظار
۲۲۹	غیر قابل توصیف بودن انتظار
۲۳۰	آمادگی برای ظهور امام عجله
۲۳۲	انتظار ضد یأس
۲۳۴	انتظار فرج، بالاترین عبادت مؤمن
۲۳۵	رابطه‌ی شدت انتظار با شدت گرفتاری
۲۳۸	محروریت‌های ناشی از غیبت
۲۴۰	برکات عصر ظهور
۲۴۴	صاحب شدت‌ترین گرفتاری
۲۴۸	برترین منتظر
۲۴۹	انتظار لحظه به لحظه
۲۵۰	بداءپذیر بودن وقت ظهور و علامت آن
۲۵۳	ناگهانی بودن ظهور
۲۵۷	نزدیک شمردن ظهور
۲۵۹	برکات انتظار در زمان غیبت
۲۶۴	مرحله‌ی اول از لوازم انتظار: زندگی با یاد امام عجله
۲۶۶	مرحله‌ی دوم از لوازم انتظار: آرزوی یاری امام عجله و پیوستن به ایشان
۲۷۱	مرحله‌ی سوم از لوازم انتظار:
۲۷۱	آماده کردن خود برای پیوستن به امام عجله
۲۷۵	مرحله‌ی چهارم از لوازم انتظار: تربیت منتظران راستین
۲۷۷	برکات انتظار در زمان ظهور
۲۸۳	فصل چهارم: دعا برای امام عصر عجله
۲۸۳	شناخت حقیقت دعا
۲۸۸	شرایط اجابت دعا

شرط اول دعا کننده: معرفت خداوند	۲۸۸
شرط دوم دعا کننده: تقوا و وفا به عهد الهی	۲۸۹
شرط سوم دعا کننده: کسب حلال	۲۹۲
شرط اول دعا: اقبال قلبی	۲۹۳
شرط دوم دعا: رفقت قلب	۲۹۴
موانع اجابت دعا	۲۹۵
اولین مانع اجابت: پاک نبودن دل	۲۹۵
دومین مانع اجابت: حق الناس	۲۹۶
سومین مانع اجابت: گناه	۲۹۷
چهارمین مانع اجابت: ترک امر به معروف و نهی از منکر	۲۹۸
انگیزه‌های دعا برای امام زمان علیه السلام	۲۹۹
۱- دعای شفقت و رحمت برای امام زمان علیه السلام	۲۹۹
۲- دعا برای امام عصر علیه السلام به خاطر تلافی کردن احسان ایشان	۳۰۰
۳- دعا در حق امام عصر علیه السلام از روی امید به احسان ایشان	۳۰۳
۴- دعا برای امام زمان علیه السلام به انگیزه‌ی تعظیم ایشان	۳۰۳
۵- دعا در حق ولی عصر علیه السلام در پاسخ به التماس دعای ایشان	۳۰۴
آثار و فوائد دعا در حق حضرت ولی عصر علیه السلام	۳۰۵
الف- فوائد دعاهاى ما برای امام عصر علیه السلام	۳۰۵
فایده‌ی اول: رفع و دفع بلا یا از امام عصر علیه السلام به دعای ما	۳۰۵
فایده‌ی دوم: بالا رفتن مقام امام زمان علیه السلام به دعای ما	۳۰۷
فایده‌ی سوم: جلو افتادن ظهور امام زمان علیه السلام به دعای ما	۳۰۸
ب- آثار دعا در حق ولی عصر علیه السلام برای دعا کننده	۳۰۹
۱- فرج دعا کننده به سبب دعا و احسان امام عصر علیه السلام	۳۱۰
۲- فرج دعا کننده به خاطر یاری کردن امام زمان علیه السلام	۳۱۱
۳- فرج دعا کننده از طریق صبر بر دینداری در زمان غیبت	۳۱۳

- ۴ - اکنار دعا بر تعجیل فرج: فرجی بزرگ برای دعا کننده ۳۱۴
- ۵ - حصول تقوا: فرج دیگری برای دعا کننده ۳۱۶
- آداب دعا در حق امام عصر علیه السلام ۳۱۸
- ۱ - یأس کامل از خلق ۳۱۸
- ۲ - اقبال قلبی در دعا ۳۲۱
- ۳ - وقت قلب ۳۲۴
- ۴ - تحصیل تقوا و تهذیب نفس ۳۲۶
- ۵ - بر عهده نداشتن حق الناس ۳۲۸
- ۶ - معرفت به امام عصر علیه السلام و شکر نعمت وجودی ایشان ۳۳۰
- ۷ - الحاح و اصرار و دوری از سستی ۳۳۱
- ۸ - بکاء، ضجعه، تضرع و ابتهاج ۳۳۶
- ۹ - دعا در حالات مختلف که وعده ای اجابتش داده شده ۳۴۰
- ۱۰ - نیابت از زندگان و مردگان ۳۴۷
- مقایسه‌ی دعای مأثور و دعای غیر مأثور برای امام زمان علیه السلام ۳۴۹
- مناسبت‌های توصیه شده برای دعا ۳۵۴
- ۱ - دعا در قنوت نماز ۳۵۴
- ۲ - دعا در حال سجده ۳۵۶
- ۳ - دعا در تعقیب نماز ۳۵۷
- ۴ - دعا در زمان‌های مناسب ۳۵۸
- ۵ - دعا در مکان‌های مناسب ۳۶۴

پیش‌گفتار

هرچه تشنه‌تر باشی، قدر آب گوارا را بهتر می‌دانی، در آن حال با همه‌ی وجود درمی‌یابی که هیچ چیز بجای آب را نمی‌گیرد. واقعیت این است که حیات همه‌ی ما مرهون آب است:

﴿وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ﴾^۱

هر چند که بسیاری از درک این حقیقت محرومند، اما آن‌ها هم همه چیز خود را مدیون آب هستند.

لزوم شکر نعمت الهی اقتضا می‌کند که این آب حیات را بهتر و عمیق‌تر بشناسیم و چگونگی شکرگزاری از آن را بیاموزیم. در گام بعد به «فقدان ماء معین»^۲ و آثار و لوازم آن متذکر شویم و بدانیم که در

۱ - انبیاء / ۳۰.

۲ - اشاره به زمان غیبت امام علیه السلام براساس آیه‌ی «إِنْ أَصْبَحَ مَاؤُكُمْ غَوْرًا فَمِنْ يَأْتِيكُمْ بِمَاءٍ مَعِينٍ» (ملک / ۳۰) و فرمایش امام هشتم علیه السلام: «كَمْ مِنْ حَزَنٍ مُؤْمِنَةٍ وَكَمْ

فرض آشکار نبودن آب جاری روی زمین چگونه می‌توانیم به آب گوارا دسترسی پیدا کنیم تا از تشنگی به هلاکت نرسیم. اما آب مختصری که از چاه می‌توان کشید، هر چند به طور موقت و تا اندازه‌ای تشنگی را رفع می‌کند، اما هرگز جای آب فراوانی را که در روی زمین جاری است و به آسانی در دسترس همگان می‌باشد، نمی‌گیرد. لذا در انتظار دیدن آن زمان، لحظه شماری می‌کنیم و برای هر چه زودتر سیراب شدن همگان دست به دعا بلند می‌کنیم.

این‌ها که گفتیم وصف امام حق و حاضر دوران است که به برکش زنده‌ایم و بر سر سفره‌اش روزی می‌خوریم؛ اما چون او را نمی‌بینیم، از معرفت خودش و حقوقش چنان‌که شایسته است، محرومیم. لذا درد فراقش را حس نمی‌کنیم و از هجرانش در قلب خود، سوز و گدازی نداریم. با این همه حیات ما و همه‌ی دارایی ما به او وابسته است، اگر ما از او یاد نکنیم، او لحظه‌ای ما را از یاد نمی‌برد.

پس از معرفت خدا و رسول ﷺ و طایفه‌ای مهم‌تر و شریف‌تر از معرفت او نداریم؛ به خصوص در زمان غیبتش که متأسفانه یاد او می‌میرد و بسیاری از یادکنندگان هم معرفت صحیحی نسبت به او ندارند. این جاست که «غربت» واقعی امام مهربان خود را وجدان می‌کنیم و آن‌گاه به خود می‌آییم و می‌پرسیم: آیا واقعاً جزء مستطهران ایشان هستیم؟ آیا ویژگی‌های منتظر ظهور و فرج را در خود می‌یابیم؟

۴ مؤمن متأسف حیران عند فقدان الماء المعین (عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۷) چه بسیار زن مؤمن تشنه‌کام و چه بسیار مرد مؤمن اندوهگین و حیران و محزون در هنگام نبود آب آشکار.

آیا حق دعا بر ایشان را آن‌گونه که باید، ادا می‌کنیم؟

کتاب حاضر گزیده‌ای است از مجموعه‌ی مباحث تفصیلی مهدویت که در سال‌های گذشته ابتدایه صورت کتاب‌هایی جداگانه در موضوعات «معرفت»، «غیبت»، «غربت»، «انتظار فرج» و «دعا» در حق امام عصر علیه السلام تألیف شده بود. سپس در یک مجموعه‌ی چهارده جلدی به عنوان سلسله درس‌های مهدویت به نظم درآمد. اکنون بخش‌هایی از هیمان درس در یک مجلد منتشر می‌شود که در بردارنده‌ی مباحث کلیدی و ضروری در هر موضوع است. این کار به پیشنهاد برخی آگاهان دلسوز در این وادی انجام شده و هدف این بوده که امهات مطالب مهدویت به صورت ساده و روان و بدون پرداختن به مباحث تخصصی و عمیق، یک جا و در کمترین حجم ممکن در اختیار علاقمندان و دوستداران امام عصر علیه السلام قرار بگیرد.

مطالعه‌ی «آب گوارا» برای خوانندگانی که به دنبال مطالب تفصیلی و عمیق در موضوع مهدویت نیستند، توصیه می‌شود. این کتاب زحمت جستجو و انتخاب مباحث اصلی را در لایه‌ی سلسله درس‌های مهدویت از عهده‌ی علاقمندان برمی‌دارد و امکان دسترسی آن را در زمان غیر طولانی برای افراد کم‌آشنا با این مباحث فراهم می‌سازد.

زحمت‌گزینش و سیر تنظیم مطالب را برادر ارجمندم دکتر سید محمد هادی صدرالحفاظی بر عهده داشته‌اند که زمان تسبیت قابل توجهی برای حسن انجام این کار مبذول داشته‌اند. خداوند به حرمت و آبروی صاحب این مباحث، از ایشان به احسن وجه قبول فرماید و آن را مایه‌ی تقرب بیشتر ایشان به مولایش قرار دهد.

چه زیباست که این کتاب را به نیابت از سیصد و سیزده یار
برگزیده‌ی آن عزیز به پیشگاه سرورشان پیشکش نماییم به این امید که
در روز پیوستن به مولایشان در کنار بیت الله الحرام دستی هم از ما
دلسوختگان و حسرت کشیدگان بگیرند.

إِنَّهُمْ يَرُونَهُ بَعِيداً وَ نَرِيهِ قَرِيباً

غزّه ذیحجه ۱۴۳۲

آبان ماه ۱۳۹۰

سید محمد بنی هاشمی